

Dato: 8. maj 2008
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2008-750-0287
Dok.: STC41024

NOTAT

om

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens adgang til uden forudgående retskendelse at få adgang til revisionsvirksomheder som foreslået i L 120 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven)

1. Indledning

Økonomi- og erhvervsministeren har den 27. marts 2008 fremsat lovforslag nr. L 120 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven).

Det nævnte lovforslag indeholder i §§ 37-42 en række bestemmelser om Erhvervs- og Selskabsstyrelsens adgang til at foretage undersøgelser af revisionsvirksomheder, herunder at foretage kontrolundersøgelser hos virksomhederne uden forudgående retskendelse.

I forbindelse med 1. behandlingen af lovforslaget er der over for økonomi- og erhvervsministeren bl.a. rejst spørgsmål i forhold den nævnte adgang for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til uden forudgående retskendelse at få adgang til revisionsvirksomheder. Folketingets Erhvervsudvalg har således bl.a. i et spørgsmål om det omhandlede lovforslag (spørgsmål nr. 24 af 25. april 2008) anmodet om økonomi- og erhvervsministerens kommentarer til en henvendelse af 24. april 2008 fra Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (L 120 – bilag 5).

I den nævnte henvendelse af 24. april 2008 har Foreningen af Statsautoriserede Revisorer – med henvisning til et responsum af 8. april 2008 udarbejdet af professor Lars Bo Langsted – bl.a. gjort gældende, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen alene bør have adgang til revisionsvirksomheder i forbindelse med undersøgelser omfattet af lovforslagets §§ 37-42 efter forudgående retskendelse.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

På den anførte baggrund har Økonomi- og Erhvervsministeriet anmodet Justitsministeriet om en udtalelse om det nævnte spørgsmål.

Under pkt. 2 redegøres der nærmere for lovforslagets bestemmelser om Erhvervs- og Selskabsstyrelsens adgang til uden forudgående retskendelse at foretage undersøgelser af revisionsvirksomheder. Dernæst er der under pkt. 3 en omtale af professor Lars Bo Langsteds respons af 8. april 2008.

Justitsministeriets bemærkninger om det nævnte spørgsmål fremgår af pkt. 4. Notatet sammenfattes under pkt. 5.

2. Nærmere om lovforslagets bestemmelser om undersøgelse uden forudgående retskendelse

2.1. Det omhandlede lovforslag indeholder som nævnt i §§ 37-42 en række bestemmelser om Erhvervs- og Selskabsstyrelsens adgang til at foretage undersøgelser af revisionsvirksomheder, herunder om styrelsens mulighed for uden forudgående retskendelse at få adgang til sådanne virksomheder. De relevante bestemmelser herom har følgende ordlyd:

”§ 37. Hvis Erhvervs- og Selskabsstyrelsen vurderer, at der er en risiko for, at en revisor eller en revisionsvirksomhed har overtrådt eller vil overtræde bestemmelser i eller efter denne lov, kan styrelsen iværksætte og gennemføre en undersøgelse med henblik på at konstatere, korrigere eller forhindre en sådan overtrædelse. Dette gælder ikke en erklæring efter § 1, stk. 3. Styrelsen kan endvidere iværksætte en undersøgelse, hvis den bliver anmodet herom af en kompetent udenlandsk myndighed, jf. § 32, stk. 2, nr. 5.

Stk. 2. [...]

§ 39. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til en revisionsvirksomhed og til virksomhedens fortegnelser, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares elektronisk, for at tilvejebringe oplysninger, der er nødvendige til brug for en undersøgelse efter § 37, jf. dog § 9 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse på bygninger eller dele af bygninger, der udelukkende anvendes til privat beboelse.

Stk. 3. [...].”

Som det fremgår, er det foreslået, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal kunne foretage en undersøgelse af en revisor eller en revisionsvirksomhed, hvis styrelsen vurderer, at der er en risiko for, at den pågældende revisor eller revisionsvirksomhed har overtrådt eller vil overtræde bestemmelser i revisorloven eller bestemmelser udstedt i medfør af loven.

Det er endvidere foreslået, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i forbindelse med en sådan undersøgelse til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse skal have adgang til en revisionsvirksomhed og til virksomhedens fortegnelser, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares elektronisk, for at tilvejebringe oplysninger, der er nødvendige til brug for undersøgelsen.

Den nævnte undersøgelse skal dog ske under iagttagelse af bestemmelsen i § 9 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter (retssikkerhedsloven). Denne bestemmelse fastslår i stk. 1, at tvangsindgreb i tilfælde, hvor en enkeltperson eller juridisk person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse, og hvor tvangsindgrebet foretages med henblik på at tilvejebringe oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, alene kan gennemføres efter reglerne i retsplejeloven om strafferetsplejen. Efter bestemmelsen i retssikkerhedslovens § 9, stk. 2, gælder dette dog ikke i tilfælde, hvor tvangsindgrebet gennemføres med henblik på at tilvejebringe oplysninger til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf. Bestemmelsen i stk. 2 indebærer således, at det pågældende tvangsindgreb (f.eks. en kontrolundersøgelse) kan gennemføres efter den forvaltningsretlige særlovgivning, uanset at der er mistanke om et strafbart forhold, hvis tvangsindgrebet gennemføres med henblik på at tilvejebringe oplysninger til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf (f.eks. udstedelse af påbud).

I lovforslagets § 40 er det foreslået, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, i det omfang en undersøgelse af den pågældende revisor eller revisionsvirksomhed viser, at revisorloven eller bestemmelser udstedt i medfør af denne lov er overtrådt, skal kunne give en påtale, påbyde at overtrædelser bringes til ophør eller indbringe revisor og revisionsvirksomheden for Revisornævnet,

2.2. I bemærkningerne til lovforslagets § 37 er det anført, at den undersøgelsesadgang for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der er foreslået indført i bestemmelsens stk. 1, er et væsentligt led i bl.a. højnelsen af kvaliteten af revisors arbejde samt forebyggelsen af regnskabsskandaler. Formålet med bestemmelsen er derimod ikke at iværksætte undersøgelser, der sigter mod at konstatere strafbare forhold.

Om den omtalte adgang for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til at foretage en undersøgelse er der i øvrigt anført følgende i bestemmelsens bemærkninger:

”Bestemmelsen anfører, at der skal være risiko for, at revisor og/eller revisionsvirksomheden har eller vil overtræde bestemmelser i revisorloven. Der skal således være en indikation af, at revisorlovgivningen er eller vil blive overtrådt. Undersøgelserne forventes især at omfatte lovpligtige revisioner, hvor der kan rejses eller er rejst tvivl om kvaliteten af den udførte revision. Det kan f.eks. omfatte situationer, hvor det ved den regnskabskontrol af børsnoterede selskaber, som udføres af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og Finanstilsynet som sekretariat for Fondsrådet, konstateres, at der kan rejses tvivl om revisionens tilstrækkelighed. Behovet for at iværksætte en undersøgelse kan tilsvarende udspringe fra den stikprøvevise kontrol af modtagne årsrapporter, der udføres af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i medfør af årsregnskabsloven, eller den regnskabskontrol af ikke-børsnoterede finansielle virksomheder, der udføres af Finanstilsynet i medfør af lov om finansiell virksomhed. Bestemmelsen betyder desuden, at styrelsen kan iværksætte en undersøgelse på baggrund af udefra kommende informationer, der kan gøre styrelsen opmærksom på en situation, der nødvendiggør en undersøgelse. Eksempelvis kan styrelsen iværksætte en undersøgelse, såfremt der i medierne er blevet sat fokus på omstændigheder hos en eller flere revisorer/revisionsvirksomheder, der indikerer overtrædelse af revisorlovgivningen. Styrelsen kan endvidere - i overensstemmelse med 8. direktivs artikel 49, stk. 1, litra c - anmode en revisor om specifikation af det samlede honorar, som er faktureret til en mellemstor virksomhed, med henblik på at konstatere, om der er sket en overtrædelse af uafhængighedsreglerne i forbindelse med udførelsen af revisionen. Det skal imidlertid bemærkes, at det ikke er hensigten, at styrelsen skal fungere som klageinstans for utilfredse kunder, konkurrenter, pressen, mv. Det er således til enhver tid Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der tager stilling til, om der foreligger oplysninger af en karakter, der berettiger iværksættelsen af en undersøgelse. Det skal bemærkes, at undersøgelserne skal foretages i overensstemmelse med lov om retssikkerhed, jf. bemærkningerne til forslaget §§ 38 og 39.”

Økonomi- og Erhvervsministeriet har over for Justitsministeriet oplyst, at det med bestemmelsen i lovforslagets § 37 sammenholdt med de tilhørende bemærkninger er hensigten at overlade det til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at vurdere, om der er behov for at foretage en kontrolundersøgelse hos en revisionsvirksomhed. Økonomi- og Erhvervsministeriet har i den forbindelse endvidere oplyst, at styrelsens vurdering af, om der i det enkelte tilfælde er behov for at foretage en sådan undersøgelse, vil bero på et samlet skøn, og det er ikke en betingelse for at foretage en kontrolundersøgelse, at der foreligger en mistanke om, at en revisionsvirksomhed overtræder revisorlovgivningen. En kontrolundersøgelse kan således – som det fremgår af bemærkningerne – f.eks. foretages alene på baggrund af, at der i medierne er blevet sat fokus på omstændigheder hos en revisionsvirksomhed, der kan indikere en overtrædelse af revisorlovgivningen.

Økonomi- og Erhvervsministeriet har i øvrigt oplyst, at den nævnte vide adgang for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til at iværksætte undersøgelser

i medfør af lovforslagets § 37 skal ses i sammenhæng med, at de undersøgelser, der kan foretages efter § 37, ikke alene er kontrolundersøgelser hos virksomhederne omfattet af § 39, men at § 37 også regulerer de undersøgelsesskridt, som Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan iværksætte forud for sådanne kontrolundersøgelser. Et sådant ”indledende” undersøgelsesskridt kan f.eks. bestå i en skriftlig henvendelse til en revisionsvirksomhed med anmodning om at modtage visse oplysninger.

2.3. Som begrundelse for, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal kunne foretage en undersøgelse af en revisionsvirksomhed uden forudgående retskendelse, er der anført følgende i bemærkningerne til § 39, stk. 1:

”I forbindelse med lovforslagets udarbejdelse har der været overvejelser om, at styrelsen alene kan få adgang til revisionsvirksomhederne med en forudgående retskendelse. Retssikkerhedskommissionens betænkning nr. 1428/2003 fastslår imidlertid, at krav om retskendelse ikke indebærer nogen reel retssikkerhedsmæssig gevinst, idet retssikkerhedsloven i forvejen giver en tilstrækkelig beskyttelse af de involverede parter. I overensstemmelse hermed, er der i den gældende lovgivning normalt ikke fastsat krav om en forudgående domstolsprøvelse (i form af retskendelse) af myndighedernes grundlag for at foretage kontrolbesøg uden for strafferetsplejen, jf. f.eks. lov om finansiel virksomhed, hvor Finanstilsynet uden retskendelse kan gennemføre kontrolbesøg. I tilfælde af, at der er begrundet mistanke om, at der er tale om et strafbart forhold, skal sagen overgives til politiet i overensstemmelse med retsplejelovens regler, jf. henvisningen til retssikkerhedslovens § 9. Se nærmere nedenfor. Retssikkerhedsloven og retsplejeloven sikrer således til fulde borgernes retssikkerhed, og et krav om forudgående indhentelse af retskendelse vil ikke tilføre borgeren en udvidet retssikkerhed.”

3. Professor Lars Bo Langsteds responsum

3.1. Som nævnt oven for under pkt. 1 har professor Lars Bo Langsted – på baggrund af en anmodning fra Foreningen af Statsautoriserede Revisorer – udarbejdet et responsum af 8. april 2008 om lovforslagets bestemmelser om Erhvervs- og Selskabsstyrelsens adgang til en revisionsvirksomhed uden forudgående retskendelse. I det nævnte responsum konkluderer professor Lars Bo Langsted, at der er ”mere end tilstrækkelige [argumenter] til at støtte et krav om forudgående dommerkendelse”.

Som begrundelse for den nævnte konklusion peges der i første række på, at det fremgår af lovforslagets § 37, stk. 1, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan iværksætte og gennemføre en undersøgelse, hvis styrelsen vurderer, at der er en risiko for, at en revisor eller en revisionsvirksomhed har overtrådt eller vil overtræde bestemmelser i eller efter loven. I forlængelse heraf anføres det – med henvisning til bestemmelsens bemærkninger – at vurderingen af, om der foreligger en sådan risiko, vil

skulle relateres til noget helt konkret, og at en dommer meningsfuldt vil kunne foretage en sådan vurdering.

3.2. I anden række peges der på retssikkerhedslovens § 9, hvorefter tvangsindgreb, herunder undersøgelse af forretningslokaler, alene kan gennemføres efter reglerne i retsplejeloven om strafferetsplejen (og dermed efter forudgående retskendelse), hvis en enkeltperson eller juridisk person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse. I forlængelse heraf anføres det, at gennemførelse af tvangsindgreb efter lovforslaget forudsætter, at der er en risiko for, at der er eller kan blive tale om overtrædelse af lovgivningens regler, og at stort set alle bestemmelserne i lovforslaget og de dertil hørende bekendtgørelser er strafbelagte.

3.3. Herudover anføres det, at en revisor, der i forbindelse med et kontrolbesøg findes at have overtrådt revisorlovens bestemmelser, herunder kravet om overholdelse af god revisorskik, i realiteten vil blive indbragt for Revisornævnet, og at reaktionerne i disciplinærsystemet, der formelt set ikke er et egentligt straffesystem, har en sådan strenghed, at de næsten modsvarer de strafferetlige. Det kan derfor tænkes, at det i forbindelse med mange kontrolundersøgelser vil blive påberåbt, at disciplinæransvaret er en ”straf” i retssikkerhedslovens forstand. I forlængelse heraf anføres det, at det for at undgå tvivl om, hvorvidt der i forbindelse med en undersøgelse er tale om en muligt strafflignende sanktion eller ej, vil være det enkleste – og retssikkerhedsmæssigt mest betryggende – med det samme at lade en dommer vurdere Erhvervs- og Selskabsstyrelsens grundlag for at foretage en undersøgelse.

4. Justitsministeriets bemærkninger

4.1. I lovgivningspraksis stilles der normalt ikke krav om forudgående retskendelse i forhold til bestemmelser, der giver forvaltningsmyndighederne adgang til at foretage tvangsindgreb (kontrolundersøgelser) uden for strafferetsplejen. Det skyldes, at der normalt ikke er opstillet nærmere betingelser for adgangen til at foretage sådanne tvangsindgreb, der bl.a. kan have karakter af stikprøvevis kontrol og lignende, således at der normalt ikke vil være noget nærmere at prøve for domstolene.

Om baggrunden for den omtalte lovgivningspraksis kan der bl.a. henvises til Retssikkerhedskommissionens betænkning nr. 1428/2003, side 113 f., hvoraf det fremgår, at kommissionen fandt, at et almindeligt krav om

forudgående retskendelse i forbindelse med tvangsindgreb uden for strafferetsplejen på den ene side ikke ville være nogen reel retssikkerhedsmæssig gevinst og på den anden side ville kunne have betydelige ressourcemæssige konsekvenser og konsekvenser for myndighedernes muligheder for at gennemføre en effektiv kontrol.

Spørgsmålet er, om der i det foreliggende tilfælde er tilstrækkeligt grundlag for at fravige den normale lovgivningspraksis og dermed stille krav om, at de omhandlede kontrolundersøgelser alene skal kunne foretages efter forudgående retskendelse.

4.2. Som nævnt under punkt 3.1 har professor Lars Bo Langsted i sit responsum anført, at en dommer meningsfuldt vil kunne foretage en bedømmelse af Erhvervs- og Selskabsstyrelsens vurdering af, om der – som det fremgår af lovforslagets § 37 – er en risiko for, at en revisor eller en revisionsvirksomhed har overtrådt eller vil overtræde bestemmelser i eller efter loven.

I forhold til dette spørgsmål skal Justitsministeriet bemærke følgende:

Det følger af lovforslagets § 39 sammenholdt med § 37, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan foretage en undersøgelse af en revisionsvirksomheds lokaler mv., hvis der foreligger en risiko for, at virksomheden har overtrådt eller vil overtræde revisorloven eller regler udstedt i medfør af denne lov. Der er således ikke tale om en kontrolbestemmelse, der – som f.eks. miljøbeskyttelseslovens § 87, stk. 1, hvorefter tilsynsmyndighederne til enhver tid, hvis det skønnes nødvendigt, har adgang til ejendomme mv. for at foretage undersøgelser efter miljøbeskyttelsesloven – er ”indholdsløs” med hensyn til, hvilke betingelser der skal være opfyldt for, at indgrebet kan foretages. Det vil derfor kunne anføres, at der bør være et krav om forudgående retskendelse, når Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skal have adgang til revisionsvirksomheder, idet domstolene vil have noget at tage stilling til (nemlig om der foreligger en risiko for, at revisionsvirksomheden har overtrådt revisorloven m.v.).

Heroverfor står imidlertid, at lovforslagets § 37 som nævnt under pkt. 2.2. ovenfor indebærer, at det er overladt til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen at vurdere, om der er grundlag for at iværksætte en undersøgelse. Denne vurdering vil bero på et samlet skøn, og det er ikke en betingelse for at foretage en undersøgelse, at der foreligger en mistanke om, at en revisionsvirksomhed overtræder revisorlovgivningen.

Som det fremgår af pkt. 2.2 ovenfor, er der således tale om, at styrelsens vurdering vil have en udpræget skønmæssig karakter, og vurderingen kan ifølge lovforslagets bemærkninger f.eks. have sin baggrund i den stikprøvevise kontrol af modtagne årsrapporter eller i, at der i medierne er blevet sat fokus på en sag.

På den anførte baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at der ikke ville være nogen væsentlig reel retssikkerhedsmæssig gevinst forbundet med et krav om retskendelse på dette område. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens vurdering vil således som anført bero på et samlet skøn af en karakter, som det ville være vanskeligt at foretage en retlig efterprøvelse af.

Justitsministeriet finder derfor, at de synspunkter, der er anført af professor Lars Bo Langsted, jf. pkt. 3.1 ovenfor, ikke giver tilstrækkeligt grundlag for at fravige den normale lovgivningspraksis, hvorefter der ikke stilles krav om forudgående retskendelse i forbindelse med tvangsindgreb (kontrolundersøgelser) uden for strafferetsplejen. Dette gælder – som det fremgår – uanset at bestemmelsen i lovforslagets § 37 ikke som mange andre bestemmelser, der hjemler kontrolundersøgelser uden for strafferetsplejen, er ”indholdsløs” med hensyn til, hvilke betingelser der skal være opfyldt for, at undersøgelsen kan foretages.

Det tilføjes i øvrigt, at retssikkerhedslovens § 9 vil være til hinder for, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i tilfælde, hvor der måtte være mistanke om et strafbart forhold, efter lovforslagets § 37 gennemfører en kontrolundersøgelse med henblik på at tilvejebringe oplysninger til brug for en straffesag mod vedkommende revisor eller revisionsvirksomhed, jf. pkt. 2.1 ovenfor.

4.3. Som nævnt ovenfor under pkt. 3.2 har professor Lars Bo Langsted i sit responsum anført, at lovforslagets § 37 rejser særlige spørgsmål i forhold til retssikkerhedslovens § 9. Professor Lars Bo Langsted har i den forbindelse bl.a. henvist til, at lovforslagets § 37 forudsætter, at der er en risiko for, at der er eller kan blive tale om overtrædelse af lovgivningens regler, og at stort set alle bestemmelserne i lovforslaget og de dertil hørende bekendtgørelser er strafbelagte. Desuden har han henvist til, at de reaktioner, som en revisor kan blive mødt med i forbindelse med en sags eventuelle indbringelse for Revisornævnet – der formelt set ikke er et egentligt straffesystem – har en sådan strenghed, at de næsten modsvarer de strafferetlige.

Hertil skal Justitsministeriet bemærke følgende:

Ovenfor under pkt. 4.2 er der en nærmere omtale af lovforslagets § 37. Heraf fremgår det, at denne bestemmelse om bl.a. adgangen til at foretage kontrolundersøgelser – i modsætning til retssikkerhedslovens § 9 om tilfælde, hvor der er mistanke om et strafbart forhold – ikke er begrænset til at omfatte tilfælde, hvor der foreligger mistanke om overtrædelse af revisorloven eller regler udstedt i medfør af denne lov.

Som endvidere anført under pkt. 4.2 er retssikkerhedslovens § 9 til hinder for, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i tilfælde, hvor der måtte være mistanke om et strafbart forhold, gennemfører en kontrolundersøgelse med henblik på at tilvejebringe oplysninger til brug for en straffesag mod vedkommende. Det indebærer, at kontrolundersøgelsen skal foretages af politiet efter reglerne i retsplejeloven, hvorefter udgangspunktet er, at en sådan undersøgelse alene kan foretages efter forudgående retskendelse.

Retssikkerhedslovens § 9 er derimod ikke til hinder for, at der – uanset at der måtte foreligge en mistanke om et strafbart forhold – gennemføres en kontrolundersøgelse, hvis undersøgelsen gennemføres med henblik på at tilvejebringe oplysninger til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf (f.eks. udstedelse af påbud), jf. retssikkerhedslovens § 9, stk. 2, og pkt. 2.1 ovenfor.

Bestemmelsen i retssikkerhedslovens § 9 er således ikke til hinder for, at der – uanset at der foreligger mistanke om et strafbart forhold – under en kontrolundersøgelse tilvejebringes oplysninger med henblik på behandling af foranstaltninger, som ikke udgør straf. Det gælder, selv om der måtte være tale om foranstaltninger, som muligt kan opfattes som foranstaltninger, der (med professor Lars Bo Langsteds ord) ”næsten modsvarer de strafferetlige”.

Det kan i den forbindelse oplyses, at der under Folketingets behandling af forslaget til retssikkerhedsloven ikke fandtes at være behov for at udvide retssikkerhedslovens § 9 til også at begrænse adgangen til kontrolundersøgelser i tilfælde, hvor der kan blive tale om ikke-strafferetlige foranstaltninger, der kan have større eller mindre lighed med straf, jf. herved Justitsministeriets besvarelse af 24. januar 2004 af spørgsmål nr. 3 fra Folketingets Retsudvalg.

På den anførte baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at lovforslagets § 37 ikke rejser særlige spørgsmål i forhold til retssikkerhedslovens § 9.

5. Sammenfatning

Der er i forbindelse med 1. behandlingen af lovforslag nr. L 120 om godkendte revisorer og revisionsvirksomheder (revisorloven) over for økonomi- og erhvervsministeren bl.a. rejst spørgsmål i forhold til lovforslagets ordning om Erhvervs- og Selskabsstyrelsens adgang til uden forudgående retskendelse at foretage kontrolundersøgelser hos revisionsvirksomheder.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de indvendinger, der er rejst i forhold til den nævnte ordning, ikke er af en sådan karakter, at der er tilstrækkeligt grundlag for at fravige udgangspunktet i lovgivningspraksis om, at der i forhold til bestemmelser, der uden for strafferetsplejen hjemler tvangsindgreb af kontrolhensyn, ikke stilles krav om forudgående retskendelse.